

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (1)

IZDAN 1 FEBRUARA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13837

N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken, Eindhoven, Holandija.

Rasporedjenje vezivanja za olakšanje intonacije radio prijemnog aparata.

Prijava od 7 novembra 1936.

Važi od 1 septembra 1937.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 13836.

Naznačeno pravo prvenstva od 8 novembra 1935 (Nemačka).

Najduže vreme trajanja do 31 avgusta 1952.

Osnovni patent br. 13836 odnosi se na rasporedjenje vezivanja za olakšanje intonacije radio-prijemnog aparata sa dva usmerača koji su spregnuti tako sa pojačivačem visoke učestanosti ili srednje učestanosti, da ispred jednog usmerača postoji manja selektivnost nego ispred drugog usmerača. Pri tome usmereni napon jednog usmerača utiče na drugi tako da ovaj drugi usmerač usmerava samo u neposrednoj blizini resonantne učestanosti. Jednosmisljena struja ovog usmerača upotrebljava se za upravljanje napravom koja olakšava intoniranje. Pri tome se ta naprava sastoji preimućstveno od neke magnetičke kočnice koja pri tačnom intoniranju protivdejsvuje daljem kretanju dugmeta za intoniranje.

Pošto ova naprava dejsvuje samo u vrlo uzanom području učestanosti može se desiti da se pri maloj promeni učestanosti dovedenog napona, koja može nastati na pr. kada se nešto promene prilike u kolu lokalnog oscilatora, naprava stavlja van dejsva. Ovo je naročito nesnosno onda kada naprava stavlja u dejsvo neko uredjenje koje tek pri tačnoj intonaciji pušta u dejsvo na pr. aparatov pojačivač niske učestanosti. Ovo može da bude neki uključivač koji pokreće naprava za kočenje. Već pri maloj promeni lokalno proizvedene učestanosti mogao bi u ovom slučaju pojačivač niske učestanosti da bude van dejsva.

Ovaj se pronalazak odnosi na poboljšanje tog rasporedjenja koje se sastoji u tome što su predvidena sredstva koja deluju da se posle toga, što je naprava koja olakšava intoniranje stavljena u dejsvo, uveličava područje učestanosti u kom ta naprava ostaje u dejsvu. Ovo se može izvršiti na pr. time što se menja sprega između dva kola koja leže ispred obaju usmerača. Drukčije rešenje sastoji se u tome, što se menja onaj deo usmerenog napona jednog usmerača koji utiče na drugi usmerač.

Na crtežu je na sl. 1 pretstavljen jedan izveden primer rasporedjenja vezivanja prema ovom pronalasku.

Preko kondenzatora 1 dovodi se napon nekog pojačivačkog stupnja prijemnog aparata, koji nije pretstavljen, na upravljačku rešetku 2 petelektrodne cevi 3. Štitnička rešetka je vezana sa jednom tačkom otpora koji premošćuje napojne vodove. Katoda je preko otpora koji izaziva negativni prednapon rešetke vezane sa negativnim vodom. Anodno kolo cevi 3 sadrži oscilaciono kolo 4 koje je posredstvom kondenzatora 8 spregnuto sa drugim kolom 8, koje ima vrlo malo prigušivanje. Naponi koji nastaju u kolima 4 i 9 usmeravaju se pomoću usmerača 6, 7 odn. 11, 7 tako da u otporima 24, 13 i 12 nastaju padovi jednosmisljenog napona. Otpor 13 je zajednički za oba kola jednosmisljene struje. Otpor 12 je uvezan u ulazno

kolo pojačivačke cevi 3 u čijem anodnom kolu osim toga leži pobudni namotaj neke elektromagnetske kočnice 15. Kao što je opisano u osnovnom patentu br. 13836 u ovom će raspoređenju kočiona naprava stupiti u dejstvo pri vrlo tačnoj intonaciji. To je objašnjeno na sl. 2 pomoću dveju krivih linija. Kriva **a** predstavlja usmereni napon u otporu 13, a kriva **b** amplitudu naizmeničnog napona u kolu 9 u zavisnosti od učestanosti prispelog signala. Kočiona naprava dejstvuje u vrlo uzanom području koje se postiže između učestanosti koje odgovaraju tačkama **c** i **d**.

Jasno je da već pri maloj promeni učestanosti može naprava da dode van dejstva. Prema ovom pronalasku može se predvideti neka naprava, kojom se otklanja ta poteškoća. Kao što se vidi iz šeme vezivanja predstavljene na sl. 1 predviđen je u tu svrhu neki isključivač 25 koji je normalno zatvoren i pri tome kratko vezuje jedan deo otpora 24. Kada se kočiona naprava stavi u dejstvo, onda se taj isključivač otvara, koji je prvenstveno spregnut sa kočionom napravom, otvara pa se menja deo napona koji izdaje usmerač 6, 7 a koji dejstvuje u drugom kolu. Napon u otporu 13 u zavisnosti od učestanosti predstavljen je sada na sl. 2 krivom **y**, koja ima niži tok od krive **a**. Jasno je da se na ovaj način uveličava područje u kom naprava dejstvuje tako da se otklanja napred pomenuta poteškoća.

Isto se to može postići time što taj isključivač, pri stavljanju kočnice u dejstvo, kratko vezuje jedan deo otpora 13, ili što se promeni jedan od kondenzatora 5 i 8 ili pak na drugi način. Ipak je prvenstveno da se jedan od otpora menja. Uporedno sa onim delom otpora 24, koji se može kratko vezivati, može se vezati neki kondenzator 26 koji je odmeren tako da se dejstvo nešto usporava. Na ovaj se način sprečava da, pri brzom okretanju dugmeta, naprava stupi u dejstvo kada se

dugme suviše daleko okrene od tačke tačne intonacije.

Raspoređenje prema ovom pronalasku može se upotrebiti svuda gde se posle izvršene tačne intonacije hoće da uveliča područje učestanosti u kom naprava, kojom se postiže tačna intonacija, ostaje u dejstvu.

Patentni zahtevi.

1) Raspoređenje vezivanja za olakšanje intonacije radio-prijemnog aparata prema osnovnom patentu br. 13836 naznačeno sredstvima koja deluju da se posle toga, što je naprava koja olakšava intoniranje stupila u dejstvo, uveličava područje učestanosti u kom ta naprava ostaje u dejstvu.

2) Raspoređenje prema zahtevu 1, naznačeno sredstvima za uveličavanje područja učestanosti u kom drugi usmerač sprovodi struju, kada je stupila u dejstvo naprava koja olakšava intoniranje.

3) Raspoređenje prema zahtevu 1 ili 2, naznačeno sredstvima koja posle toga, što je stupila u dejstvo naprava koja olakšava intoniranje, istovremeno menjaju odnos usmerenog napona jednog kola i amplitude napona u drugom kolu.

4) Raspoređenje prema zahtevu 1, 2 ili 3, naznačeno sredstvima pomoću kojih se, posle stupanja u dejstvo naprave koja olakšava intoniranje, menja sprega između dva kola koja leže ispred oba usmerača.

5) Raspoređenje prema zahtevima 1, 2, 3 ili 4, naznačeno sredstvima pomoću kojih se, posle stupanja u dejstvo naprave koja olakšava intoniranje, istovremeno menja deo usmerenog napona prvog usmerača koji utiče na drugi usmerač.

6) Raspoređenje prema jednom od zahteva 1—5, naznačeno isključivačem koji je mehanički spojen sa elektromagnetičkom kočionom napravom i pomoću kog se vrše potrebna poduzimanja oko uključivanja — isključivanja.

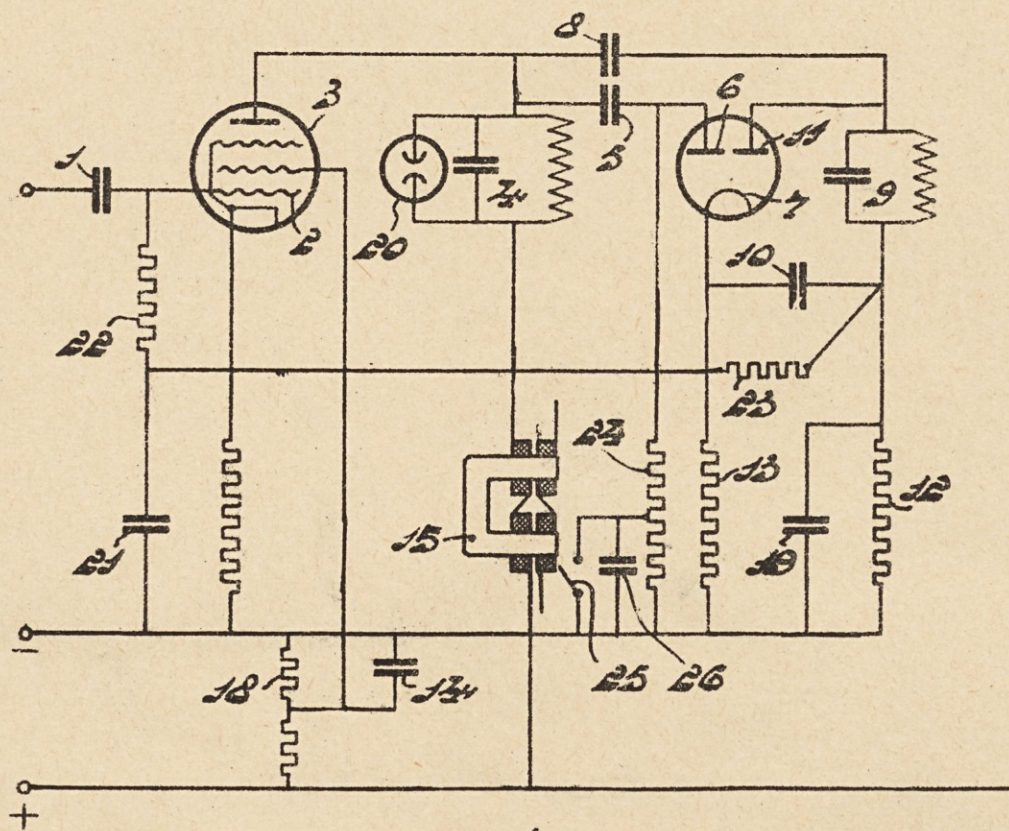

Fig. 1

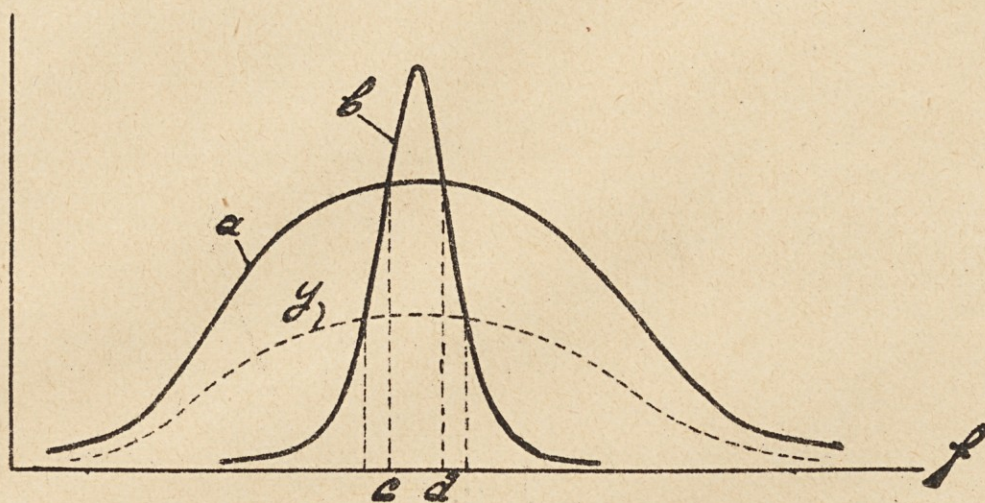

Fig. 2

